

LOV OG EVANGELIUM

Gitt ut av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon

Nr. 8

15. Oktober 1986

22. Årg.

Du har bare tatt meg med dine synder, voldt meg møye med dine misgjerninger.

(Esaias 43,24.)

Se, det er selve hovedårsaken til at hverken våre synder eller vår fromhet kan ha noe å bety, når det gjelder vår benådning. I Kristi blods røde hav er både våre synder og våre fortjenester druknet. Siden Gud sendte sin egen Sønn til soning for våre synder, er det ikke noe som hans nidkjærhet brenner slik for som Sønnes ære. Siden Gud så sin Sønn dø og hørte hans rop fra jorden, tåler han ikke at noen synder selv vil gjøre seg verdig til himmelen. Gi derfor nøyé akt på disse ordene: *Du har bare tatt meg med dine synder – tatt meg! – tatt meg!*

Hør! Det betyr at han har hatt meget arbeid! Det har kostet den kjære Herre arbeid å frelse oss fra våre synder. Vil du se hva disse ordene: Du har bare tatt meg med dine synder, betyr, da må du se det i *Getsemane* og på *Golgata*. Guds hellige lov er ikke å spøke med. At det stakkars jordiske vesen, mennesket, våger å ringeakte sin Skapers lov og trakk den under føttene; at det tar imot hans talløse velgjerninger, men ringeakter hans vilje og bud; at det ikke elsker ham over alle ting, men ringeakter hans vilje og bud; at det ikke elsker ham over alle ting, men forakter ham og dyrker avguder; at det synder mot ham med lett hjerte, ikke stoler på ham, men på seg selv og på andre mennesker, ikke elsker

sin neste som seg selv, men bare tenker på egen fordel, lever i all slags synd, last, i ulydighet, vrede, hat, utukt, rettferdigheit, løgn og bedrag – dette kan alt sammen synes ganske lite for vår lettsindige natur; men ikke slik for den hellige Gud. Gud dømmer annerledes. Det ser jeg på Kristi lidende skikkelse. Han, Guds egen Sønn, «begynte å bedrøves, skjelte og engstes» under tyngden av vårt syndeansvar, og «hans sved falt som blodsdråper på jorden.» Å, du lettsindige menneske! Når du hører dette angstropet i nattemørket i hagen og du vet at det kommer fra denne majestetiske person, som med et ord fikk vær og vind til å lyde seg, djevler til å fare ut, døde til å stå opp, alle til å falle til jorden, da de kom for gripe ham, sannelig burde du stanse og spørre hva det skal bety at en slik person blir redd, gråter og roper i angst i sin ensomhet. Gå ikke så likegyldig forbi dette syn! Det er deg det har med å gjøre! Det er din Frelser, det er han som du påkaller i bønnen, roper til i døden, møter i dommen. Og spør du ham hvorfor han svetter blod, får du til svar: du har tatt meg med dine synder. Men spør du videre med profeten: «Hvorfor er din kledning så rød, og dine klær lik hans som trer vinpersen?», da svarer han: «Persekaret har jeg tråd.

jeg alene, og av folkene var ingen med meg.» «Du gjorde deg ikke møye. Jeg, jeg er den som utsletter dine misgjerninger for min skyld.»

Når du videre ser din Frelser så huf-
lengt og slått, så at en kunne «telle alle
hans ben,» da lærer profeten deg: «Han
er såret for våre overtredelser, knust for
våre misgjerninger; straffen lå på ham,
for at vi skulle ha fred.» Når du så til slutt
ser ham lide straffen på forbannelsens
tre, da gjør apostelen klart for deg: «Kri-
stus har kjøpt oss fri fra lovens forbannel-
se, idet han ble en forbannelse for oss;
for det er skrevet: Forbannet er hver
densom henger på et tre.» Det er gamle
kjente ting dette. Du vet alt sammen på
forhånd – men hvilket inntrykk har det
gjort på ditt hjerte? Er du blitt våken ved
å se dette?

Hvis Guds Ånd får åpne dine øyne og
forklare Kristi lidende skikkelse, da får
hele din salighetssak et helt annet utseen-
de for deg. Du skal bli både forferdet og
trøstet. Ja, du blir uendelig fattig, men
likevel salig – de skal få ny kraft og

betydning for deg disse ordene: Du gjor-
de deg ikke møye for meg; men jeg har
gjort meg møye for deg. Jeg, jeg er den
som utsletter dine misgjerninger for min
skyld.

Men ve den som kan se sin Frelser i
lidelse og kval og likevel bestemme seg
for å fortsette med et lettsindig liv i syn-
dens og verdens tjeneste! Ve den som
ikke vil la seg stanse i sitt syndeliv, når
han ser sin Frelser svette blod for hans
synd, hudflenges for hans lysters skyld og
med sterkt rop og tårer dø på korset til
soning for ham! Hvordan skal det gå med
den tøyleløse og frekke verden, når dette
blod en gang kommer over den? Hvordan
skal det gå med deg som alltid har
kjent og feiret minnet om Kristi lidelse
og død, men aldri vil komme helt i sam-
funn med ham, bli hans egen, og leve
under ham i hans rike – du som hvert år
kneler ned ved nattverdbordet for å min-
nes hans død og tar imot hans legemø og
blod, men så går bort igjen til dine lyster
og din lettsindige omgang? Hvordan skal
det gå deg? Når den som har brutt Mose
lov dør uten barmhjertighet etter to eller
tre vitners ord, hvor meget større straff
mener dere den skal aktes verd som har
trådt Guds Sønn under føtter og ringeakt-
tet paktens blod?

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt til alle som sender
eksp., namn og adr.

Bladet blir halde oppe av frivillige gäver.
Eksp: O. Dyrøy, 5620 Tørvikbygd.

Telefon 05/558363

Alt som har med bladet sin eksp.
blir sendt dit, som tinging, oppsæring
og adresseforandring.

Gäver til bladet kan sendast kass. S.Bøhn
postgiro 5 68 21 33

Red. Amund Lid, 5600 Norheimsund.
Tlf. 05/551080

Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Form. Ragnar Opstad

Opstadv. 38, 4350 Nærø Tlf. 04-433685
Kass. Sverre Bøhn, 5601 Norheimsund.
Postgiro 5 68 21 33. Bankgiro 3530.21.000932

ØYSTESE TRYKKERI A/S

Omvendelse!

Ap.gj. 26,18

Vi vet jo utfra Skriften, at skal vi bli
frelst, så må der omvendelse til. Men når
vi tenker på dette med omvendelse, utif-
ra oss selv, så tenker vi naturlig på noe
som vi ved egen makt og kraft skal gjøre
for Gud. Omvendelsen blir altså noe vi
skal gjøre, for å komme i et rett forhold
til Gud. Men da sier det seg selv, at det
stilles krav til deg i omvendelsen. Det er
et visst mål som må fylles for at Gud skal
være tilfreds. Omvendelse blir da i prak-
sis, å vende seg fra visse ting, som er imot
Guds vilje, og til visse ting som er etter

Guds vilje. Og så begynner vi altså å leve «gudfryktig», så langt vi forstår og makter.

Det som dypest sett ligger i en slik omvendelse, er at Gud skal se i nåde til oss, og gi oss syndenes forlatelse for vår *omvendelses skyld!* Det er altså bare tale om en ny drakt, det game menneske kler seg i, for å skjule sannheten og forsøke å rettferdiggjøre seg for Gud, uten en stedfortreder. Fariseernes synd, som i sin ytterste konsekvens viste seg *åpenbar*, i dette, at de til sist slo stedfortrederen ihjel, for altså å bli Ham kvitt. De ville ikke rettferdiggjøres på denne måte. På Guds måte! «Se, I foraktere, og undre eder og og bli til intet!

for en gjerning gjør jeg i eders dager, en gjerning som I ikke vil tro om nogen forteller eder det». (Ap.gj. 13,41).

Nå har vi jo også dem, ja, mange av dem, som forkynner deg like ut, at et menneske *kan* omvende seg om det *vil*. Ja, er dette sant, så kan et menneske holde loven, for det er nemlig ikke noe mindre det er tale om! Men nå forkynner Guds ord oss det, at denne veien er umulig for mennesket å nå frem på (Rom. 8,3). Nei, det naturlige menneske hverken *kan* eller *vil* omvende seg (1 Kor. 2,14). Det står av naturen Gud imot, og skal det omvende seg, så skal det skje på dets egen måte. Det som er av Guds Ånd, er for det *en dårskap*.

Men nå kommer det så herlig frem i dette verset i Ap.gj. hva sann omvendelse er. Det er her Herren som sender Paulus ut for å vitne og forkynne evangeliet – for å *opplate deres øyne*, så de kan vende seg fra – til –.

Det skjer altså ved forkynnelsen av Ordet! Omvendelse er, at et synderhjerte, ved ordets forkynELSE, får det åpenbart, hva som av Gud er gitt det, i Jesus Kristus. Det menneske som tar imot/tror dette, er rett omvendt! .

Kun ved de *opplatte øyne*, kan et menneske vende seg fra mørke til lys, fra

Satans makt og til Gud. Og da dette skjer ved forkynnelsen av Ordet, så er det altså alene en *Guds gjerning!* Mennesket blir altså lydig mot evangeliet. Men det er en *passiv* og ikke en *aktiv* lydighet. Jeg lar Gud gi meg.

Men for at dette skal kunne skje, må Gud først sende botsforkynneren, loven! Som åpenbarer menneskets sanne tilstand innfor Gud, og dermed bereder Ham vei. Men lenger enn til å åpenbare for mennesket selv, dets elendige tilstand i møte med den Hellige Gud, kunne botsforkynneren ikke føre det, før han begynte å peke bort fra lovens vei til frelse, og til Ham som lot seg føde under loven, oppfylte den i vårt sted, for oss, og tok lovens dom og forbannelse på seg, for våre synders skyld. Se, der Guds lam, som bærer verdens synd! Det er Jesus! Ved mottakelsen av dette vitnesbyrd, ble mennesker rett omvendt!

Omvendelse er altså ikke noe vi gjør, men noe Gud virker ved sitt ord, lov og evangelium. Noen vil nok innvende at dette tar ansvaret fra oss. Men til det er å svare, at den som *ikke vil* høre Guds ord, eller med forsett eller overlegg, står Guds ord imot, han blir heller ikke omvendt og går altså dermed fortapt. Men: «Bøi eders øre hit og kom til meg! Hør! Så skal eders sjel leve. (Es. 55,3).

Herren må ifølge dette vers i Ap.gj. *opplate* våre øyne. Mennesket er altså åndelig *blindt* og i *mørkets makt*. Som det står i Gal. 1,4 og Kol. 1,13 om de troende, at Han fridde oss ut av den nærværende onde verden og mørkets makt, og satte oss over i, sin elskede Sønns rike. Og det gjorde Han ved at Han ved evangeliet opplot våre øyne. Han satte oss *inn* i Jesus, ved troen på evangeliet Derfor sier også Jesus, at vi er i, men ikke *av* verden. Dere er tvertimot av Gud! Fordi dere ved troen er helliget i Jesus. (Ap.gj. 26,18). Det står også i dette verset om *arvelodd*, og i Kol.1,12 leser vi, at Han, Faderen, gjorde oss

skikkede til å få del i de helliges arvelodd i lyset.

Hvordan gjorde Han oss skikkede til det? Jo, Han gav oss Jesus!

Omvendelse er å tro på Guds enbårne Sønns navn (Joh. 3,16). Å gå over fra vantro til tro. Og troen kommer av for-

kynnelsen av *Kristi ord* (Rom. 10,17). Hvor er så vår ros? Den er utelukket! (Rom. 3,27). Men *Gud* være takk, Han frir oss fra dette dødens legeme ved Jesus Kristus, vår Herre (Rom. 7,24-25).

Einar Kristoffersen

Nokre tankar kring naturgåva og nådegåva

Ved Amund Lid

(Framh. frå forrige nummer)

Kvar går så veien for deg som ser at du er i same stoda som dei kristne i Littleasia? «Kom ihug kva du er falen ifrå, vend om og gjer dei første gjerningane», seier Jesus til deg.

Kva er så dei første gjerningane? Det tok til med at du høyrdie Guds tale til deg, Andens overbevisning om di synd og di sanne stoda, som Gud ser henne. Det neste var at du gav Gud rett, og gav opp motstanden i mot Gud. Då søkte du Gud som ein såra, dømd, fattig og fortapt syndar, slik at Anden fekk herleggjera Jesus for deg og lækja og trøysta deg ved ordet om Jesu kross og blod. Dette er livets veg og Andens gjerning som lyt halda fram livet ut, om du skal få leva i nåden og nå målet.

Dette var det dei fall i frå desse første kristne som me les om i fleire av sendebreva, så dei hadde gjerningane, arbeidet, tolmodet, og tenesta, men ikkje Jesus. Kor lang tid er det sidan du opplevde denne Anden sin gjerning i ditt liv?

Ein spurde William Booth kva som var tida sin største føre, og han svara: «Religion uten den Hellige And, kristendom uten Kristus, frelse uten gjenfødelse, forlatelse uten sinsforandring,

himmel uten helvede og politikk uten Gud».

Det er profetiske ord, som me lyst vedgå er endå meir sanne i vår tid enn då Booth uttala dei. Blir Anden borte frå vårt arbeid, då vil me få mange med utan gjenføding og sinnsforankring — «naturlege menneske, som ikkje har And». Dei kan lærast opp til å forkynna, vitna og leida ved hjelp av sine naturlege og menneskelege evner.

Når det gjeld forkynning og vitne-mål så er det two ulike kjelder me kan få bodskapen igjennom

Ved hjelp av vår forstand kan me læra og tileigna oss frå andre deira kunnskap i Guds ord og røysnle i frelsevegen, livet med Gud og arbeidsmåtan i Guds rike. Ved hjelp av våre naturlege gäver kan me så bringa det vidare til andre. Den som har fått bodskapen på denne måten, han vil berre tala til mennesket sin forstand, til det naturlege menneske, medan samvitnet er urørt.

Men me kan også tileigna oss frelsa ved oppleveling i livet, og læra å kjenna Jesus og livet i Gud gjennom erfaring av at Anden døyder og gjer levande, tuktar og trøystar, slår ned og oppreiser ved trua på Jesus. Aleine der blir me frelst og får ei ny ånd og eit nytt sinn, for samvitnet fann utløysing i Je-

sus Kristus. Det er Andens openbering som ber Jesus inn i hjarta og gir sine nådegåver. Han gir liv og gjer sin gjerning ved oss. Den som har fått bodskapen på denne måten, han vil også eiga ein levande bodskap frå Gud, som talar til samvit og hjarta.

Så vil me sjå litt på kva skrifta seier om nådegåvene. For apostelen Paulus seier at han vil ikkje at me skal vera uvitande om nådegåvene. Og det har eg røynt at å vera uvitande om dei kan få leie fylgjer for vårt personlege gudsliv og for tenesta.

Alle som er fødde av Anden og er frelste har fått sin del av nådegåvene. «Men kvar og ein av oss er nåden gjeven etter det mål som Kristi gåva blir tilmelt med.» Efes. 4, 7.

Det er Jesus som gir oss nådegåvene, det er ein del av hans middel som han deler ut, ikkje av fortenesta, men av miskunn og nåde. Men det er ved den Heilage Ande han deler dei ut. «Alt dette verkar ein og den same Ande, som skifter ut til kvar for seg etter som han vil.» I Kor. 12, 11.

I same kapitel står det at det er skil på nådegåvene, det vil seia at dei er fleire og ulikt fordelte, med kvar si oppgåve, *men Anden er den same.*

Skrifta fortel at det er *Anden som gav oss sume til apostlar.*

Kva er så ein apostel? Apostlar er dei som Jesus kalla og sende ut personleg, dei som såg og kjende Jesus i hans jordeliv. Dei var tolv, og fleire apostlar kjem det ikkje. Då Judas fall ifrå, seier skrifta at ein annan skulle få hans embete. På Peters initiativ valde apostlane Mattias ved lutkasting. Han høyrer me ikkje så mykje til sida, men derimot ser me mange stader

i skrifta at Paulus reknar seg millom apostlane. Rom. 1, 1.

Apostelen Johannes vitnar om kva som er ein apostel si oppgåva i I Johs. 1: «Det som var ifrå opphavet, det som me har hørt, det som me har sett med augo våre, det som me skoda og hendene våre tok på — om livenes ord, og livet vart openberra, og me har sett det og vitnar og forkynner dykk livet, det evelege, som var hjå Faderen og vart openberra for oss — det som me har sett og hørt, det forkynner me dykk og, så de og kan hava samfunn med oss, men vårt samfunn er med Faderen og Hans Son Jesus Kristus. Og dette skriv me så dykker gleda kan vera fullkommen». Gjennom dei bringa Gud oss evangeliet.

Det er han som gav oss *sume til profetar.* Kva er så ein profet og profetiens gåva? Profeten er ein sjåar, ein mann som Gud openberra sitt ord for og kalla til å forkynna det for folket. Profeten var og er send av Gud for å vekkja folket i deira synd og åndelege svevn, for å forkynna dei Guds dom og straff over synda og kalla til omvending.

Den som har fått denne gåva, er Guds sendebod til folket, og står bunnen i samvitet over for Gud og hans ord. «Talar eg no menneske til viljes, eller Gud? eller søker eg å gjere menneske til lags? Ville eg enno gjera menneske til lag, var eg ikkje Kristi tenar.» Les også I Kongeb. kap. 22.

Dei tider då profetane ikkje sto fram i Israel var myrke tider, og der den profetiske gåva blir borte i ei forsamling eller i eit folk, sovnar folket inn i synd, vantru eller religiøsitet

Det var og han som gav oss *sume til evangelistar.*

Evangelisten er den som har fått sjå inn i evangeliet sin løyndom, — slike som eig løyndomen i trua, i eit godt samvit», og som har fått nådegåva til å forkynna det slik at andre kan få sjå,tru og leva ved evangeliet.

Som profeten har fått lagt på hjarta, og har for auga dei som lever i synda og borte frå Gud, at dei må vakna og venda om til Gud, så har evangelisten fått nedlagt lengselen etter at dei må få sjå Jesus og frelsa i han.

«Difor, dā me hev denne tenesta, etter som me har fenge miskunn, so misser me ikkje modet, men me hev avsagt alle skamlege løyndvegar og gjeng ikkje fram med svikråd eller forfalskar Guds ord, men ved å kunngjera sanningi steller me oss fram for alle manns samvit for Guds åsyn». II. Kor. 4, 1 - fylgj.

Evangelisten blir ofte skulda for å vera einsidig, og färleg avdi dei meiner at å forkynna for mykje nåde kan føra til likesæla med livet som kristen. For religiøse sjeler, som lever i naturleg religiøsitet, vil alltid evangelisten vera ein färleg og lite akta og elskaa mann.

Men for deg som lever i vekkinga, som ser at du er ein syndar, skyldig, dømd og fattig, for deg er evangelisten sin bodskap om Jesus det kjæraste du veit. Om du går i mørke, tvil og uvissa om du er eit Guds barn, og så kjem evangelisten med bodskapen om Jesus, då blir du fornja i synet på Jesus og i trua på barnekåret hjå Gud. Ofte underdrast du på kvar han har dette frå som du ikkje såg sjølv i ordet. Det er Anden som openberrar det for han til tenesta for andre.

Det er og han som gav oss sume til *hyrdingar og lærarar*.

Det ser ut for at hyrden og læraren

si gäva ofte fell saman. Deira oppgåva er å vokta, læra og leida «sauene». Vakta dei for fiendane og fārane og leida dei til føda, kvila og på rett veg.

Ved sida av å vera apostel fekk Peter også kall og gäva til å vera hyrde: «Fød lambi mine! — Gjæt sauene mine! — Fød sauene mine!» Johs. 21, 15. I Salme 23 ser me kva som er hyrden si oppgåva. Overhyrden er Jesus, men underhyrden har fått litt av same oppgåva, å leida til mat og drikka og føra til kvile, kveikja sjela, og føra på rettferds stigar, trøysta i prøven, og duka bord framfor fiendens augo, så me skal nå målet i Herrens hus der me skal bu i all æva

«Gjæt den Guds hjord som er hjå dykk og hav tilsyn med henne, ikkje av tvang, men sjølvminnt, ikkje før ei skamleg vinning men med viljukt hjarta, ikkje so heller at de vil vera herrar yver kyrkjelydane men so at de vert eit fyredøme for hjordi, og når yverhyrden openberrast, dā skal de få den uvisnlege ærekranse». I. Pet. 5, 2-4

Elles så talar skrifta om andre nådegåver. Ein får *visdoms tale*, ein annan *kunnskaps tale*, ein annan *tru*, ein annan *nådegåva til å lækja*, ein annan *kraft til å gjera under*, ein annan *gåva til å prøva ånder*, ein annan *ymse tunger*, og ein annan *tyding av tunger*. Song kan også vera ei nådegåva: «Vert fyllte av Anden, so de talar til kvarandre med salmar og lovesongar og ändelege viser og syng og leikar i dykar hjarto for Herren». Efes. 5, 18.

Likeeins talar skrifta om dei som er sette til å tena, gi, påminna, rettleida, vera gjesmilde o.s.v.

«Etter som kvar hev fenge ei nådegåva, so ten kvarandre med henne som gode hushaldarar yver Guds mangfaldige nåde.» 1. Pet. 4, 10

Sjå på dei som Gud har gitt oss som tenarar og hushaldarar over Guds mangesidige nåde, så vil du sjå at nådegåvene er ulike og at nokon har fått ei og andre fleire gåver til å tena med. Kom då ihug at alle er gitt av den same Ande, og like naudsynte og nyttige for Gud. Prøv også å finna ut kva som er di nådegåva, bruk henne, så kan han betru deg meir.

«Kom i hug førarane dykkar, som har tala Guds ord til dykk! gjev akt på utgangen av deira ferd, og *fylg so etter deira tru.*» Hebr. 13, 7.

«Fylg førarane dykkar og lyd dei! for dei vaker yver sjelene dykkar som dei som skal gjera rekneskap, so dei kan gjera det med gleda og *ikkje sukkande, for det er ikkje dykk til gagn.*» Hebr. 13, 17

Her må eg tenkja på dei mange sukk frå dei som skal vera leidalar iblant oss, og særleg ein som gjekk att og fram på golvet og sa: «Eg vil ikkje vera hund for dei lenger». Han er nok ikkje den einaste som må vera hund eller hoggestabbe. Lat oss koma ihug Guds ord at det er oss ikkje til gagn, og at også me skal gjera rekneskap for Gud for korleis me har teke imot dei han sende oss.

Den som har fått hyrde- og lærargåva, han ser at det er ikkje nok at barnet er fødd. Det treng også omsorg, mat, kjærleik, rettleiding, tukt, trøyst, oppmuntring og lærdom, for å nemna litt av det me treng. Det treng også den som er fødd av Gud, for å bli i trua, for å veksa i nåde og kjennskap til sin Herre og frelsar og bli brukbar til å tena dei heilage.

Rosenius på Kinesisk!

Guds nåde og fred! Ja, bli du berre sterk ved *nåden* i Kristus Jesus, så har du Guds fred også! Rosenius seier det slik idag, 26/8:

«— samfundet med Kristus fyller oss med Den Hellige Ånd, og gir oss den rette lysten og kraften til å — vinne seier i alt det som kan møte oss.» Og vi veit at det også gir oss visdom til å tena Gud der Han har sett oss, slik at sjeler blir evig frelse til Herrens æra.

Luther har sagt noko viktigt her: Ein soldat viser seg som ein god soldat, når han er tru på den post hans hærførar har sett han. Det nyttar ikkje om han er aldri så ivrig ein annan stad, som kanskje ser tryggare ut, han er likevel utru mot sin Hærførar!

«Elskar du Meg?» spør Jesus, og så viser Han oss kvar vi kan tena Han: «*Fø lamma Mine!* — Vakta sauene *Mine!* — *Fø sauene Mine!* «HAN har kjøpt dei dyrt!

Dette er det væsentlige i kvar ein predikants kall.

- 1.) Ta seg av barna og dei nyfrelste og lite støde i trua.
- 2.) Vakta sauene mot «ulven i saueham», og så
- 3.) å gi sine medtenarar mat i rett tid!
Når dei er svultne, og tek avstand fra «ulven».

Og få er så god til det som Rosenius. No har eg nett fått vore med på årsmøte for «Luthersk Litteratur Mission» (L.L.M.) i Ytterstfors Kursgård i Byske 15.-17. aug. Og gledelig nytt var dette at no er alle 12 hefta av Husandaktsboka ferdig trykt på kinesisk. Tidlegare også på engelsk. 600 millionar menneske brukar engelsk Bibel. Over 1000 mill. brukar kinesisk språk. Dei når bakom både jern- og bambustepper! Er ikkje dette god ytremisjon?

Få fatt i «*Brevet*» av Martin Ludström, Box 10, 920 20 Örträsk, SVERIGE. Det var riktig sentrale og oppbyggjelige talar å høyra i Byske, dessutan gildt å møta mange av våre svenske vener, som ofte har vitja oss i Norge.

Det må då vel også vera vår plikt å støtta slik ein misjon, vi som vel framleis les Rosenius til daglig oppbygging, og veit at hans forkynning er viktig også ute på misjonsmarkene i dag!

*Beste helsing
Dykkar utsending
Andreas A. Bø*

Hva Er Kjødet?

Av O. V. Sendstad

Når Bibelen taler om «kjødet», menneske noe annet enn legemet eller det «stoffet» legemet er laget av. Det menneske noe syndig. Legemet i seg selv eller materien i seg selv er ikke syndig. «Kjødet» er i imidlertid noe som er i og virker i legemet (jmf. Rom. 7,18.20.23, Rom. 8,10.13.) «Kjødet» er forsåvidt noe «sjelisk». Paulus bruker dette uttrykk. For når han taler om det som i norsk bibeloversettelse kalles «naturlig menneske» (1 Kor. 2,14), så bruker han på gresk ordet «psychikos», som vi passende kan oversette med «sjelisk». Og ser vi noe nærmere på det han sier om det «sjeliske menneske», så faller det lys også over hva Skriften forstår med «kjødet».

Det sjeliske menneske tar ikke mot det som hører Guds Ånd til... for han kan ikke fatte det, sier Paulus (1 Kor. 2,14). «Kjødet» er derfor åndelig blindhet og uforstand overfor Gud.

Ja, mer. Det er en attrå, en lyst og et begjær i oss som er «fiendtlig mot Gud» (Rom. 8,7), og som altså lyster og streber bort fra Gud, gjør motstand mot Gud. Og forsåvidt Guds ord her føyer til at «kjødet ikke er Guds lov lydig, og kan heller ikke være det» (Rom. 8,7), så er dermed sagt at «kjødet» er ensbetydende med et innbegrep av noe helt uforbederlig syndig i oss: noe som etter sin iboende natur ikke kan og ikke skal forandres, forbedres, forvandles, eller gjenfødes.

Dette er en gruoppvekkende sannhet at det virkelig i oss mennesker finnes noe som er uforbederlig, uforsonlig fiendtlig mot Gud. Men om en hel verden av humanistiske frasemakere blir forarget og sier at denne tale er ensbetydende med å «sverte og bakvaske mennesket», fordi «allle mennesker er gode på bunnen», så gjør vi likevel klokest i å ta med i vårt livs store regnestykke, hva Guds ord sier om det uforbederlige, syndige kjød i oss.

Det forferdelige er at dette kjød ikke bare finnes i de vanlige og ugjenfødte mennesker, men også i de troende og gjenfødte. Det ser vi med største klarhet av Rom. 8 og Gal. 5, der Paulus i begge tilfeller taler om *troende* mennesker. Derav må vi lære å innse at enhver predikant, eller ethvert åndelig samfunn som forkynner og lærer det som en «kristelig» eller «bibelsk sannhet» at virkelig troende, åndelige mennesker ikke har noe «kjød», fordi det er «opprykket» eller «avgått ved døden», det er antikriste-

lige løgnånder, blinde veiledere og klare forførere i åndelig spørsmål. (jvf. 1 Joh. 1,8f.). Det gis ingen, være seg «velsignesle», «opplevelse», «henrykkelse», «ekstase», eller «åndsdåp» som utsletter, opprykker eller fjerner «kjødet» fra noe menneske som lever her på jorden. Vi får beholde det til vår dødsdag. Verre spottere finnes ikke på jord enn slike som anmasser seg å si f.eks. «nå er det 14 dager, 14 uker, eller 14 år siden sist jeg syndet». Det er gansek enkelt forherdet mot Guds Ånd og Ord ved den rene tilsvining av sin samvittighet. De er så langt fra «levende, åndelige mennesker» at de tvertimot er «vannløse skyer.... ufruktbare, to ganger død, opprykket med rot» (Jud. v. 12).

Legemet kan man se med øynene, høre med ører, berøre med hender. Kjødet derimot kan ikke fornemmes eller kjennes på den måten. For det strekker seg like inn i vårt skjulte hjerteliv, det som bare Gud kan se (Hebr. 4,13). Fra dette skjulte hjerteliv kommer alt «kjødelig», med onde tanker, mord, hor, utukt, tyveri, falskt vitnesbyrd, bespottelse og annen synd (Mt. 15,19). Kjødetrekker inn i vårt sinn og sinnelag, ja inn i vårt høyeste åndsliv, inn i de edlestes åndsfunksjoner, såsom tenkning dyp intuisjon og gjør disse åndsfunksjoner blinde og uforstående mot Gud (2 Kor. 4,4, Ef. 4,12f).

Da vi nå ikke kan peke på bestemte steder i legemet og si: der er «kjødet», der ser jeg det, og der fornemmer jeg det, så kan vi aldri se «kjødet» direkte og umiddelbart, men bare indirekte

og middelbart – nemlig ved en *åndelig erkjennelse i lys av Guds ord*. Og nærmere bestemt: vi erkjenner kjødets vesen og ytringer når vi må betrakte oss selv i *lovens speil*. Evangeliet er det speil hvori vi ser og erkjenner vår egen synd og vårt kjøds fordervede vesen.

Til belysning vil jeg minne om noen vel kjente foretelser.

Den er «natrulig for oss alle å følge og lyde kjødets fortynnede lyster og dragelser. Det er i den grad «naturlig at det er umulig for oss å oppdage at og hvordan kjødelighet og synd hersker over oss og når inn i hele vårt åndsliv. Det er «naturlig» for oss at vi blir dypt krenket og fornærmet hvis noe medmenneske påstår at vi er onde. Når man f.eks. er blitt forurettet av noe menneske, så er det «naturlig» å føle sinne, bitterhet, nag, hevnlyst og andre onde tanker. Vi vet hvordan slikt kan husere i et menneskes sinn gjennom år og dag uten at det har minste fornemmelse av å synde. Og dog er det synd. Men at der er synd, ser vi først når Guds ord ved Ånden slår ned i oss, stikker oss i hjerte og samvittighet og sier: Vær ikke bitter (Ef. 4,31), eller: Vær god, og tilgi (Ef. 4,32), eller: Lid heller urett enn å synde (1 Pet. 2,19f.). Merkverdig nok blir vi ikke «fornærmet» på Gud, når Han peker på vår synd!

Eller et annet eksempel: Når noen på gaten eller i et selskap møter en av det annet kjønn, og opptennes av kjønnslig lyst kan så ikke det være «naturlig» nok? Er det synd? Og dog sier Jesus: «Den som ser på en kvinne

for å begjære henne, har alt drevet hor med henne i sitt hjerte» (Mt. 5,28). Og samvittigheten innser i lys av dette ord: det er ganske riktig at det må være hor, for en *gjør* jo det i sinn og tanke, som en gjerne *ville gjøre* med legemet om en turde eller kunne. For Gud er det ingen forskjell på slikt, selv om det er stor forskjell på tanke (lyst) og handling etter menneskelig betraktningsmåte.

Det er en eneste ting som kjenner tegner alle kjødets lyster og gjerninger: de er imot Gud og imot Guds lov og vilje. Og som før nevnt: det er lyster som fortryller, bedarer, lokker og tilfredsstiller oss midt i deres klare fiendtlige forhold til Guds lov og vilje. Med «kjødets lyster» mener Guds ord slett ikke bare det som vår råtne, sekualistiske tidsalder mener straks den hører ordet lyst», nemlig «kjønnslyst». Kjødets lyster er meget mer og mange andre ting enn bare utuktet kjønnslyst. Lyster som havesyke overfor penger og gods, æresyke og prestisjesyke i spørsmål om kariere, stilling, o.lign., – det er alt sammen «kjødets lyster». Og de utløser slike kjødets gjerninger som viser oss «kjødets sanne vesen: utukt, urenhet, skamløshet, avgudsdyrkelse, trolldom, fiendskap, kiv, avind, vrede, stridigheter, tvedrakt, partier, missunnelse, mord, drikk og svir (Gal. 5,19f).

Bare i Guds ords lys oppdager og ser vi at vi *selv gjør slikt*. Og da går det oss til hjerte og samvittighet at vi er *uten unnskyldning* fordi vi dømmer dem som er slik og gjør slikt – og dog

selv gjør det samme eller lignede ting (Rom. 2,1 f.). Og underleg nok, som sagt, blir vi ikke fornærmet på Gud om Han peker på vår synd. Vi blir tvertimot stille, inesluttet, tause og bøyet!

Så blir det ganske naturlig et av de mest brennende spørsmål i Guds skole: Hva skal jeg gjøre med mitt kjød – dette uforbederlig onde i mitt eget indre menneske?

Kjødet melder seg gang på gang, ja daglig, selv hos et troende menneske som er opplyst ved Guds ord og Ånd og har fått visshet om syndenes forlattelse og fred i Jesu rettferdighet. Og selv om all synd ved Guds lam er borttatt fra *Guds åsyn*, så er syndigheten så plagsomt levende for *mitt indre blikk*.

Hva skal jeg da gjøre med mitt kjød og dets lyster? (Fra «Tornen i Kjødet»)

Det er et einendommelig faktum at det er umulig å finne noe entydig Guds ord som befaler oss å *kjempe mot synden i oss selv*. Hvor ordet taler om kamp mot synden, menes det kamp mot synden utenfor oss. Guds ord advarer oss inn trenge mot å kjempe mot Gud (2 Krøn. 13,12), men formaner oss til å stride «for den tro som en gang er overgitt til de hellige» (Jud. V.3) mot vantro menneskers forvrengning av denne tro. Guds ord byr oss å kjempe «mot verdens herrer i dette mørke og mot ondskapens åndehær i himmelrommet» (Ef. 6,12), mot synd og urett fra slik menneskers side som forderer samfunnet i alminnelighet og menig-

hetssamfunnet i særdeleshet. Og i denne kamp vil Gud vi skal bruke åndelige våpen (Ef. 6,13f.): Guds ord i lov og evangelium som et Åndens sverd vi svinger i sanndruhet, i troens rettferdighet og i en villig, uforferdet ånd.

Men om kjødet og synden *i oss selv* sier ikke Guds ord at vi skal *kjempe* mot det. Guds ord er så radikalt at det sier vi skal «akte oss som *døde* for synden» (Rom. 6,11), «*døde* legemets gjerninger ved Ånden» (Rom. 8,13), «korsfeste kjødet med dets lyster og begjæringer» (Gal. 5,24), «ikke ha noe med mørkets ufruktbare gjerninger å gjøre» (Ef. 5,11), men *avlegge* «mørkets gjerninger» (Rom. 13,12) «det gamle menneske» (Ef. 4,22), «løgn» (Ef. 4,25), o.a.

Du forstår nok at dette er noe ganske annet enn å *kjempe* mot synden i ditt indre. Å *kjempe* mot seg selv, eller være i strid med seg selv er noe som ofte nok hender. Det skjer når våre lyster fører krig i våre lemmer (Jak. 4,1) dvs. når lystene i oss stirr om førsteretten til å tilfredsstilles, og vi ikke vet hvilken lyst vi helst vil følge. Det skjer også når «kjødet begjærer (lyster) imot Ånden, og Ånden imot kjødet» (Gal. 5,17).

Hva foregår egentlig ved en slik strid i oss – mellom onde lyster inbyrdes, eller mellom Ånd og kjød? Egentlig ingenting annet enn en slags diskusjon med oss selv: refleksjoner hit og dit om hva vi kan gjøre, bør eller ikke bør gjøre, vurderinger om hva som er farlig, skadelig eller nyttig for oss selv, overveielser for og imot

om hva som har mest interesse, gir mest tilfredsstillelse, passer best osv., spekulasjoner fram og tilbake om hva som går an å gjøre av hensyn til mennesker, av hensyn til vår fordel, eller av hensyn til Gud, osv. Omrent alt man vanligvis kaller «kamp mot synden i oss selv» er slike endeløse diskusjoner og refleksjoner med «advokaten» i vårt eget bryst. Og en ikke liten del av disse diskusjonene består ganske enkelt i å overtale sin samvittighet til å samtykke i at det ene og det annet «går an», «ikke er synd», «er tillatt», «er nødvendig» osv.

Hvis man enda vil kalte slikt for «kamp mot synden i oss selv», så dreier mesteparten av kampen seg om å finne frem til et «standpunkt» der vi tør mene at *Gud er enig med oss!* Det er nettopp det lunefulle og svikefulle i all slik «kamp» vi forsøker å innbille oss at Gud er enig med oss, og kjenner uro så lenge vi ikke er helt sikre på denne «Guds enighet» – diskuterer og reflekterer om hvordan vi skal klare brasene og tilrettelegge saker og ting i former og måter for oss selv, så vi med en viss «frimodighet» tør mene at Gud og samvittigheten er «enig med oss». En slik «kamp» er ikke vår ære, men vår skam for Gud. Det meste av det mennesker kaller «kamp med seg selv» er ikke stort annet enn hykleriske krumsspring for å unngå å böye seg for Gud og gi ham rett.

Derfor begynner også alt som heter kjødets korsfestelse og syndens dødelse ganske enkelt med at all slik «kamp» og alle slike diskusjoner med oss selv *avbrytes med Guds ord*. Det

er vel verdt å merke seg, at hvor Paulus taler om en slik strid i oss selv mellom Ånd og kjød, sier han like frem at den er der «for at I ikke skal gjøre det I vil» (Gal. 5,17) - dvs. for at selvlivets ytringer skal avbrytes og ikke diskuteres. Sier Herren i sitt ord at noe i gjerning, tanke eller sinn er *synd*, er av *kjødet*- nåvel, så vet det svikeløse hjerte at det *er synd* og *er* av kjød, hvor forargelig det enn er for vår *egoisme* å godta Guds ord i dets klarhet og skarphet.

Det underlige her er nemlig, at straks vi blir enige med Gud i hans Ord, så er det slutt på diskusjoner og refleksjoner og «kamp»- og vi må ganske enkelt *fordømme synden hos oss selv*. Og det er nettopp at denne fordømmelsesånd finnes i hjertet over egen synd, som er saklig ensbetyden- de med at man «akter seg død for synden» og «korsfester kjødet».

Derfor er det et usvikelig kjenne- tegn på hva slags ånd der bor i oss, om vi ved alskens diskusjoner prøver å *forandre Guds ord*, eller vi bryter av all diskusjon og gir *Guds ord* retten til å *forandre oss* i vår tenkemåte og vurderingsmåte. For Gud har med hellig nidkjærhet forbudt oss å forandre hans ord (Joh. Åp. 22,18f.), men har desto mer lagt oss på hjerte at vi må rette oss etter Guds ord, og la Guds ord forandre oss (1 Pet. 1,22). Så lenge vi vil forandre Guds ord, for å få det til å passe og være enig med oss- ved å borttolke det, avskaffe det eller fornekte det, så lenge er vi i kjødet, verden og djevelen i vold. For «Ordets speil, som vi skuer Herrens

herlighet i», er nettopp innsatt av Gud for å forandre og forvandle *oss* etter bildet av *Herrens* herlighet (2 Kor. 3,18). Men vi har ingen åndelig rett til å forandre *Gud* etter vårt bilde og til vårt eget behag.

Vi vet at når Guds ord tar til å forvandle oss, da er det første som møter oss *lovens dom over synd*. Og «*kjødets korsfestelse*», som bare er et annet navn for «*hjertets bot*», er ingenting annet enn å la seg dømme, tukte og fordømme for Gud og i samvittigheten. For *lovens dom over synd* er bare en: døden. Og det å bli enig med Gud i denne dødsdom, så ofte vi ser synd, *det* er å «*korsfeste kjødet*».

Betegnelsen «*korsfestelse* av *kjødet*» er billedlig, og sammenligner oss i en viss henseende med *Jesu korsfestelse*. Hans korsfestelse var en følge av at han på våre vegne ble fremstillet som en synder mot loven, og fikk *lovens anklage* og *dom (døden)* fullbyrdet på seg. På lignende måte, bare ikke legemlig, men åndelig, er «*kjødets korsfestelse*» ikke noe annet enn at loven og vår samvittighet fullbyrder sin anklage og sin dødsfordømmelse for Gud over oss og vårt syn og vårt kjød. Det er å gi Gud rett i hans lovs ord.

Å «*korsfeste kjødet*» betyr altså ikke det samme som å bli syndfri, bringe syndige lyster og tanker til helt å opphøre eller få utryddet og fjernet den syndige natur («*kjødet*») i oss. Men det betyr – for å bruke bildet av den ene røveren som var korsfestet sammen med Jesus – at vi, dømt til døden som fordømte og fortapte i oss selv,

vender oss til ham hvis «nåde er nok» til å benåde oss, og hvis «kraft fullendes» når han tar oss med til «Paradis». Et slike liv i Gud med Jesus Kristus, fra tid til tid, inntil vi «ingår til hvilen», er det Herren vil ha og Ordet frembringer: dømt og bøyet *i oss selv* ved lovens tukt benådet og opphøyet *i Jesu nåde* ved evangeliets trøst – alltid frimodige *ved det Ord* som leder oss fram og fullender oss i et evig liv.

«Korsfestelse av kjødet» synes for det vanlig og ugodt menneske å være en stadig kilde til plager, lidelser, mørkemannstanker, sorg, unødig selvfornekelse og selvplageri. Men slike synes man og tenker man bare

fordi man ikke kjenner *evangelietts lys*. For dette lys opphever alle ydmykelser vi føler i oss selv, ved Guds trøstende opphøyelse for sitt åsyn. Og ettersom et Guds barn lever i dette lys, blir en ved lovens tukt og evangeliets trøst løst ut av de egentlige og virkelige kilder til presonlig nød og elendighet. For disse kilder er vår stolthet – vår egenrettferdighet og retthaveriskhet – vårt hovmod og vår forgengelighet – vår lidelsesskyhet og æresyke. Istedet dannes vår ånd, så vi har vårt liv og vårt gode i vår Gud og Frelser.

(Fra «Tornen i Kjødet»)

Forts. fra forrige nr.

Ismael og Isak

Gal. 4,29-31

Av M. Luther.

Er vi forjettelsens barn, født etter Ånden, så må vi sannelig vente å bli forfulgt av våre brødre som er født etter kjødet. Vi vil altså ikke bare bli forfulgt av dem som er ugodelige og våre åpenbare fiender, som laster og skjeller evangeliets lære ut for våre det verste kjetteri. Men vi vil til og med bli forfulgt av dem som kanskje har vært våre beste og kjærreste venner, som har bodd i samme hus som oss, hatt omgang med oss og mottatt evangeliets lære av oss. Selv de skal til sist bli våre verste fiender og forfølger. De er våre brødre etter kjødet, og dette slekteskapet er etter sin natur

ikke annerledes. De kan ikke annet enn forfølge sine brødre som er født etter Ånden.

Men hvad sier Skriften? Driv ut trælkvinnen og henne sønn! for trælkvinnens sønn skal ingenlunde arve med den frie kvinnes sønn.

Av dette språk som Paulus siterer fra 1 Mos. 21,10, kan alle Ismaels brødre høre hvilken dom det blir felt over dem. Det er sant at de etter sin natur alltid setter seg opp mot den frie kvinnes barn og forfølge dem, som om de ikke skulle ha noen del i arven. Men til slutt blir dette deres dom: *Driv ut trælkvinnen og hennes*

sønn osv. Denne dom har lydt over jøder, grekere, romere og andre om har forfulgt, myrdet og forstyrret den kristelige menighet eller kirke Denne dom skal også for fremtiden forstyrre og tilintetgjøre alle gjerningshelgener – uten forskjell – som er en imot evangeliet og laster og fordømmer det.

Disse mennesker roser seg av og bekrefter endog med ed at de er Guds folk og den rette kirke, og derfor også de rette arvinger. Derimot betrakter de oss som akter på Guds forjettelse, ikke bare som ufruktbare og forlatte, men de forfølger oss til og med som kjettere, som skulle forbannes av den kristelige menighet, og som aldri kan bli Guds barn og arvinger. Men alt dette hjelper dem ikke noe. For ettersom de er trælkvinnens barn, så er det ujenkallelig besluttet at de skal utstøtes av huset og ikke arve med forjettelsens barn. Deres ferd viser jo at de er trælkvinnens barn, for de forfølger oss bare av den grunn at vi i overenstemmelse med Skriften lærer at bare de som tror forjettelsen om Kristus, er rette barn og arvinger. For det er bare de frie barn, forjettelsens barn, som arven tilkommer.

Derfor, brødre, er vi ikke trælkvinnens barn, men den frie kvinnes.

Med disse ord slutter Paulus dette bilde om kristenheten eller kirken som de ufruktbare, og lovens folk som de fruktbare. Med ordene: *Vi er ikke trælkvinnens barn osv.*, mener han at vi ikke er under loven, som føder barn til treldom, det er, den forskrekker, anklager og forårsaker fortvilel-

se, men vi er frigjort fra dette ved Kristus. Derfor kan den hverken forskrekke eller fordømme oss.

Å være trælkvinnens barn er nemlig ikke annet enn å tjene loven, være under loven, være en synder, et verdens barn, avsondret fra Kristus, uten å få del i nåden, være arveløs med hensyn til den evige, tilkommende arv, blottet for all Guds forjettelses velsignelse, være et kjødets barn, en fordømt hykler, en dagarbeider, ja det er å leve i en slavisk ånd i stadig frykt. Kort sagt, å være under loven er å være slik som apostelen både her og på andre steder forteller. For dette onde har utallig mange navn.

Som vi nå har hørt, har ordene *trælkvinnen og den frie kvinne* gitt Paulus anledning til å forkaste lovens rettferdighet og på den annen side kraftig befeste troens rettferdighet, som ikke fås ved gjerninger eller lov, men alene ved troen på Kristus. Derfor har han med særlig flid betraktet ordet *frie*. Dette ordet er meget viktig for ham, og derfor innskjerper og driver han på det av all makt.

Herren gjøre oss virkelig hungrige og tørste etter den sanne rettferdighet, som Guds Sønn har forvervet for oss, og la oss bli mettet av den! Amen.

Ved E.K.

Av fri vilje!

«Og de stod opp og drev ham ut av byen og førte han ut på brynet av det fjell som deres by var bygget på, for å styre ham ned. Men han gikk midt gjennom flokken og dro bort». (Luk. 4,29-30).

Her har vi ett av de ordene i skriften som viser klart at ingen kunne ta Jesus til fange uten at han selv *lot* seg fange.

I et vanlig tilfelle hadde nok en mann blitt styrtet utfør fjellet, men det gikk ikke når denne mannen var Jesus.

Et lignende tilfelle ser vi når solda-

tene skal arrestere Jesus i Getsemanehagen. Jesus spør dem da: Hvem leter dere etter? De svarer: Etter Jesus fra Nasareth. Jesus svarer da: Det er meg. Og da faller de til jorden. (Johs. 18,6).

Jesus kunne også fått englebeskyttelse om han hadde bedt om det.

Men han gjorde det ikke. Han brukte ikke sin makt til å redde seg selv fra korsdøden.

Ser du at det var av *frei vilje* han gav sitt liv, som et offer, for at du og jeg skulle gå fri?

H.C.H.

Hva lodd og del har en troende med en vantro? Derfor, gå ut fra dem og skill dere fra dem, sier Herren. (2. Kor. 6, 15-17)

Har Kristus av særlig barmhjertighet utvalt deg av verden, og kalt deg til å være hans disippel og venn, til å leve med ham, til å leve dette salige, hellige, inderlige samfunnslivet med ham – å, så følg ham med alvor, oppriktighet og troskap! Hverken han selv, din sjels brudgom, eller din egen velferd tåler dette dobbelte vesen, som deler seg mellom Gud og verden, mellom Kristus og Belial.

Gjør derfor ditt valg! Du kan umulig dele deg. Skill dere fra dem, sier Herren. Det er å bryte av den gamle forbindelse. Kristus er Kristus og verden er verden. Guds vennskap er én sak og verdens vennskap en helt annen sak. De kan ikke forenes. Og derfor må du gjøre ditt valg!

Det faller deg kanskje for tungt å

følge Jesus, og miste verdens vennskap? Da skal du slett ikke bry deg med det! Gå heller med verden. *Det* er meget lettere og behageligere (for kjødet), og du vinner like mye ved det, som når du deler deg mellom dem begge, ja meget mer. For i så fall mister du dem begge: ikke får du riktig nyte verden og ikke får du Guds vennskap her i tiden, og heller ikke får du himlens glede i evigheten.

Men *hvordan* skal vi skille oss fra de vantrø? Og i hva skal vi skille oss fra dem?

Forutsatt at du er født på ny og således alt er skilt fra dem i ditt hjerte og i din tenkemåte, tenker du annerledes enn de i åndelige ting og har en annen lyst i hjertet enn de –

du elsker det som de forakter og forakter og hater det som de elsker. Da står det igjen, at du også skiller deg fra dem i alt det som kommer av denne indre forskjell og som virker tilbake på dem.

Derfor må du skille deg fra deres syndige vesen i *ord* og *gjerning*, og endelig fra alt som gir fristelse til synd, enten det nå er fornøyelser, selskaper eller hva det må være. Du må skille deg fra de vantro i tale, i ferd, i handlemåte og i slike selskaper og fornøyelser som passer for det gamle menneske.

Når du for eksempel blir vitne til hvordan andre tankeløst nedverdiger seg til å se på, høre eller snakke om rent forfengelige ting, da skal du som er *Kristi disippel* og *Den Hellige Ånds tempel*, skille deg ut, og la ditt hjerte være som en stengt hage, åpen bare for din sjels brudgom. Du skal gjøre som Job, og slutte «en pakt med dine øyne» om å la være å se etter det som er forfengelig. Og du skal ikke bruke din tunge til tomt og smålig prat. Du skal heller tale om Herrens velgjerninger og det som han har å gi, hvis det går an. Og går det ikke an, kan du tale i stillhet med din Gud. Når andre, som også vil være kristne, fritt og åpenlyst tråkker

på hans bud, misbruker hans store og hellige navn eller vanhelliger helldagen han har innstiftet, da må du være annerledes. Du må frykte Gud og elske ham slik at du ikke vil gjøre imot hans bud. Vi taler her om å gå ut fra verden. Det er derfor vi ikke nevner slike synder som ærbare verdensmennesker også ser som synd, som vrede, ulydighet, hat, urenhet, uærighet og meget annet. Men når det gjelder slikt som rettenkende verdensmennesker synes er uskyldig og som de forsvarer, la det i alt slikt være din regel aldri å dømme om det er synd eller ikke synd etter den gjengse mening eller gjengs skikk og bruk, men etter *Guds ord* og etter *Kristi og de helliges eksempel*. Om det for eksempel er et selskap eller en fornøyelse, som ser aldri så uskyldig ut i seg selv, men de strider mot Åndens sans, og du skjønner at *din Herre Kristus ikke vil ta del med deg i det*, – da fly det! I det hele tatt hvor du merker at ditt indre menneske taper mer enn det vinner, der skal du ikke være. Her gjelder apostelens ord: Ha ikke samfunn med mørkets gjerninger, men straff dem heller!

C.O. Rosenius